

**VALS
ZINGEND
SCHAAP
SILVIA TOEBAK**

palm|slag

Ontwerp omslag en binnenwerk: vandijk ontwerpt, Eindhoven
Illustratie omslag: Vecteezy / Nakigitsune-sama
Foto auteur: Mirjam Klever

© 2021 Uitgeverij Palmslag | Silvia Toebak

www.palmslag.nl
info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photoprint, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

ISBN 978 94 930 5981 8
NUR 301

*Sla je arm om me heen
Zeg dat je van me houdt
Zeg dat je van me houdt*

Bonnie St. Claire, 'Sla je arm om me heen'

LEKKER BAKKIE KOFFIE

Vandaag is het feest. Vandaag vieren we dat het mijn laatste werkdag is. Het hele team van de afdeling schadeafhandelingen kortlopende reisverzekeringen is aanwezig in de pantry. Ik sta tussen afdelingschef Rob en naaste collega Chantal in. Op een statafel staan drie stukken slagroomtaart op witte kartonnen bordjes. Uit een geruite, kartonnen koffiebeker pak ik een plastic vork. De rest van de diepvriestaart zit nog in de doos. Bij mijn vorige baan werd mijn afscheid beperkt tot een klamme hand die het afdelingshoofd mij in het voorbijgaan gaf in de gang. Ik weet niet wat beter is, een klamme hand of taart eten op je eigen afscheid. Ik neem een hap, de taart voelt koud aan en is niet helemaal ontdooid. Rob en Chantal praten lichtvoetig maar waarover hoor ik niet want mijn hoofd is te vol. Ik kijk naar buiten. De hemel is strakblauw. Straks op de fiets naar huis.

Rob geeft een klap op mijn linkerschouder en zegt: 'En nu doorpakken, Joos, denk aan mijn advies.' Hierna pakt hij de taartdoos van het aanrecht en loopt er mee weg. Chantal geeft me een verrassend stevige hand voor zo'n iel meisje en gaat dan ook weer naar de afdeling die slechts bestaat uit een vrij kleine kamer met drie bureaus, twee grote kamerplanten en een zweetlucht waarvan niet meer te bepalen is van wie die precies komt. De afdeling waar ik een jaar heb gewerkt aan schadeafhandeling onder de duizend euro, 'waar we niet moeilijk over doen,' zoals ik heb geleerd van Rob. Elke dag standaardbrieven eruit persen viel me steeds zwaarder en dat ik een keer een nietmachine door het kantoor heb ge-

goed, vind ik een redelijk beperkte schade tegenover het slagveld dat de schademeldingen in mijn hoofd hebben aangericht, want ik heb een jaar lang niet hoeven nadenken. Elke dag smolten mijn hersens een beetje meer om uiteindelijk door mijn hoofd te drijven als een plak warme, kleverige kaas uit een tosti.

Ik fiets naar huis. *En nu doorpakken*, zingt het in mijn hoofd. Wat is de lucht toch mooi kobaltblauw. *En nu doorpakken*. Wat fietst die mevrouw voor me toch traag. *En nu doorpakken*. O wat lekker, ik ruik versgebakken brood. *En nu doorpakken*. Wie is zo schel aan het zingen? *En nu doorpakken*. Oma's met kinderzitjes voor hun kleinkind op de fiets. ENNUDOORPAKKEN. Ik fiets langs het winkelcentrum vlak bij mijn huis en besluit dat ik eerst naar cafetaria 't Hoekje ga in winkelcentrum Azaleplein.

In cafetaria 't Hoekje hangt de geur van frituurvet in de tafelkleedjes. Mijn sociale leven beperkt zich tot gesprekken met de vaste bezoekers hier. Vaste bezoekers drinken hier bier uit een blikje en zitten aan de stamtafel bij het voorraam. Uit een grote koelkast naast het buffet pak je zelf je blikje en dan steek je het omhoog naar Ria, die achter de toonbank staat. Zij houdt de stand bij. Meestal eten vaste bezoekers geen snacks, op een enkele gehaktbal in jus uit de eigen keuken van Ria na. Snacks worden gekocht door passanten die plaatsnemen op rode draaikrukjes aan de lage lange tafel voor het zijraam. Op de tafel ligt een leesmap die gretig wordt gelezen.

Ik vind bier niet echt lekker, maar bij de bezoekers van 't Hoekje voel ik me op mijn gemak. Ik hoef hier niets en ben goed zoals ik ben. Ik drink bier omdat alle vaste bezoekers bier uit een blikje drinken.

Op de stamtafel en de twee tafeltjes erachter liggen ouderwetse oranjebruine wollen tafelkleden met franjes. In het midden van de tafels staan rode kalanchoës in plastic bloempotten. Ik zit naast Kees, die vanaf half drie 's middags aanwezig is en stevast de eerste

stamgast is. Kees is weduwnaar en vindt het leven niet leuk meer nu zijn vrouw is overleden. De glans is ervan af. Hij onderhoudt zijn tuin niet meer en heeft zichzelf benoemd tot nachtburgemeester van de Bloemenbuurt. Niet dat hij enige werkzaamheden in die functie verricht, behalve 's nachts op straat lopen omdat hij niet meer kan slapen sinds het verlies van zijn vrouw. Na sluiting van de cafetaria om middernacht loopt hij blokjes om en doet dat nog lang nadat de laatste hondeneigenaar het laatste uitlaatrondje van de dag allang heeft gelopen.

‘Hoe gaat het, Kees?’ vraag ik.

‘Beroerd, Joos,’ antwoordt hij. Dit is Kees’ standaardantwoord, hoewel hij toch is hersteld van een hartaanval. Tijdens zijn ziekbed kreeg hij een fruitmand van de cafetaria en een kaart met een fruitmand erop waar de stamgasten hun naam in hadden geschreven.

Kees praat over zijn dochter, met wie hij nauwelijks contact heeft. Ik neurie een lied dat ik vanmiddag op de radio hoorde: *‘Koffie, koffie, lekker bakkie koffie, wát knap een mens daa–’*

‘Kap daar eens mee,’ zegt Kees.

Ik kijk door het raam naar een vrouw in een grijs joggingpak die uit de tegenovergelegen prullariawinkel komt waar dingen als tafelkleden met geïntegreerde verlichting en nog meer spullen worden verkocht waarvan je niet wist dat je ze nodig had, zoals sjablonen om je wenkbrauwen mee in te kleuren of een deken met mouwen eraan.

De tv in de hoek naast het raam staat op een sportzender. Geen van de stamgasten is geïnteresseerd in sport, maar Ria kijkt er op dode momenten graag naar. Gelukkig staat het geluid niet aan. Aan de blinde zijmuur naast de tv hangen allerlei houten clowns aan een rekstok; een clown hangt aan een parachute en een clown hangt aan een paraplu. Dertig jaar geleden waren deze clowns in trek. Je kon geen huis voorbijlopen of er hing wel een exemplaar voor het raam. De clowns zien er niet vrolijk uit, eerder een beetje macaber, met vreemd vertrokken gezichten en opzichtig in de verf gezet.

Tyler loopt langs; hij zwaait en komt dan binnen. Tyler is een hovenier met een milde gokverslaving. Hij speelt alleen in cafetaria 't Hoekje op de fruitautomaat. Ook heeft hij sinds kort een vriendin die hij heeft versierd op de begrafenis van zijn tante. Zijn vriendin schonk koffie in. Het was geen al te droevige begrafenis want zijn tante was negenentachtig jaar geworden. Hij haalt een blikje bier uit de koelkast en loopt naar ons toe. Sinds Tyler een vriendin heeft is hij een wij geworden. Wat hij ook zegt, altijd weet hij zijn vriendin erin te betrekken. Als je bijvoorbeeld vraagt: 'Hoe gaat het met je werk, Tyler, lekker druk?' dan zal zijn antwoord ongeveer zo luiden: 'Heel druk, Renate weet amper nog hoe ik eruitzie, zo weinig zien we elkaar.'

Tyler gaat zitten en haalt de vullingen uit de kniebeschermers van zijn tuinbroek. 'Een straatje gelegd vanmiddag,' zegt hij. Uit een zijzak haalt hij zijn mobiel die hij voor zich op tafel legt.

'Alles goed, Tyler?' vraagt Kees.

'Zeker, we hebben nu allebei dezelfde ring.'

Het was me al eerder opgevallen dat Tyler een ring draagt. Door het fanatisme waarmee hij het ding rond zijn vinger draait is het alsof hij ons er voortdurend aan wil herinneren dat er iemand van hem houdt. Waarschijnlijk wordt zijn geluk binnenkort bekroond met een jengelend kind op de achterbank van zijn auto.

'Ga je nog iets leuks doen dit weekend, Tyler?'

'We gaan mijn dartbord op officiële wedstrijdhoogte hangen,' antwoordt Tyler voordat hij naar de fruitautomaat loopt die in de hoek naast de koelkast staat. Zijn pilsje zet hij boven op de koelkast.

Kees roffelt met vingers op het tafelkleed en zegt: 'Vanmorgen heb ik een zak appels bij de Lidl gehaald, dat doe ik elke vrijdag. Zal Lorna vandaag komen? Het is vrijdag.'

Als Lorna komt is ons gezelschap compleet en meestal komt ze vrijdag, tenzij ze een klus heeft als fotograaf. Lorna is een vlotte vrouw van mijn leeftijd, begin dertig, met lang auberginekleurig haar dat achter haar aan wappert. In de lente, zomer en vroege herfst draagt ze altijd een gele poncho die losjes om haar heen

hangt en vanaf de late herfst tot het begin van het voorjaar draagt ze een paarse Afghaanse jas.

Ik kijk op de klok achter de counter. Het is kwart voor zeven, tijd om te gaan, ik wil naar Okki toe, mijn kat, en ik wil slapen.

Er komt een stel binnen dat op vrijdag soms komt eten en aan het tafeltje achter ons plaatsneemt. Dit is een heel gedoe omdat de vrouw in een rolstoel zit en er bijna geen ruimte is om de caféstoel aan de kant te zetten. Uiteindelijk zet de man de stoel meestal tussen ons en hun tafeltje in en soms zet Ria de stoel in de keuken.

‘Fijne avond,’ zeg ik tegen Kees.

‘Jij ook, Joos,’ zegt Kees.

Wanneer ik bij Ria afreken steekt Tyler vanachter de fruitauto-maat zijn hand naar me op terwijl hij aan het bellen is met Renate.

Ik maak het kettingslot los, wikkel hem om mijn stuur en haal mijn fiets van de lantaarnpaal. Het is nog helemaal niet donker. Ik verlang naar de herfst, dan blijft het niet zo akelig lang licht buiten.

EN DE GROETEN

Ik duw de klemmende voordeur open, raap de stadskrant en wat reclamefolders van de vloer en loop door het halletje naar de woonkamer. Okki springt van de bank af en loopt naar de keuken, zijn nageltjes tikken op het laminaat. Ik geef hem een blikje Gourmet Diamant in de smaak zalm en plof dan neer op de bank.

En nu doorpakken. Tussen het stadsblad en de folders zit een brief van mijn werk. Ik scheur de envelop open maar weet al wat er in de brief staat, want dat heeft Rob mij vorige week verteld. Hij heeft voor mij geregeld dat de bedrijfsarts mij doorverwijst naar een hulpverlener, om na te gaan waarom ik erg mijn best doe op het werk maar desondanks ongewenst gedrag vertoon. Het niet-machine-incident was ongewenst en als ik naga waarom ik dit heb gedaan, dan kan ik in de toekomst misschien een baan behouden, zei Rob, want verder was hij erg tevreden over me. Ik was altijd op tijd, productief en klaagde nooit. 'Ik zou het wel willen, maar ik kan je helaas niet binnen boord houden,' had hij ten slotte gezegd. 'Chantal vond het echt vervelend dat je met een nietmachine hebt gegooid en stond erop dat jouw contract niet werd verlengd.' Tjonge jonge, ik had niet eens raak gegooid.

Ik leg de brief op tafel naast een ansichtkaart die ik drie weken geleden heb ontvangen van mijn vriend. Op de voorkant van de kaart is de Domtoren van Utrecht afgebeeld, met daaronder in sierlijke letters: *Groeten uit Utrecht*. Op de achterkant staat: *Ik kom niet meer want ik word gek van je en ik word ook gek van tagliatelle met broccoli en champignons. En van steeds hetzelfde rondje lopen. FJ*

Toen ik het bericht voor de eerste keer las dacht ik: wat vreemd, een foto van de Domtoren, hij weet toch dat ik hoogtevrees heb, en had hij niet tenminste de moeite kunnen nemen om zijn naam uit te schrijven? Die dag kwam Floris-Jan nog wel langs om zijn roze geluksonderbroek op te halen die hij had laten liggen bij mij.

Ik kijk naar de keuken en overweeg of ik een boterham neem maar ik ga naar de wc, poets mijn tanden en loop dan binnendoor vanuit de badkamer mijn slaapkamer in. Ik doe mijn oordoppen in en mijn oogmasker om.

Een tijd later haal ik Okki van mijn benen af en leg hem in zijn mandje in de kattentoren die in een hoek van mijn slaapkamer staat. Ik kan weer niet slapen. Ik sta op uit bed en heb spijt dat ik het pak dat FJ bij mij had laten hangen in de afvalcontainer heb gegooid, omdat het een kostuum was van The Society Shop dat ik makkelijk via Marktplaats had kunnen verkopen. De nieuwwaarde was zevenhonderd euro en dan nog bretels erbij ter waarde van negennegentig euro en vijfennegentig cent. We hadden samen voor de etalage gestaan en daar stond op het prijskaartje *chilet* geschreven. 'Zoveel geld voor een vestje vragen en dan niet eens kunnen spellen,' zei ik toen tegen FJ, maar hij was de winkel al ingelopen.

Het licht in de kamer doe ik niet aan omdat de gordijnen nog open zijn en de lantaarn die aan de zijkant van mijn huis staat naar binnen schijnt door het raam achter de bank. In dit zachte licht voel ik me gekoesterd in de stilte van de nacht en onzichtbaar bovendien. Ik heb een zeurend gevoel in mijn buik dus warm ik een blik ravioli op en ga met het bord op mijn schoot op de plek van FJ zitten en vraag me af of er op dit moment meer mensen zijn die ravioli eten. De deegkussentjes en tomatensaus zijn lauw maar toch eet ik mijn bord leeg omdat ik vandaag, behalve slecht ont-dooide taart, nog niet gegeten heb.

Ik zet de tv aan. Nu FJ weg is hoef ik geen sport meer te kijken maar kan ik weer detectives kijken op BBC First. *Midsomer Murders* vind ik het fijnst. Het begint altijd met een rustgevend muziekje, de dorpjes in Midsomer zijn rustgevend en Inspecteur

Barnaby en zijn assistent Ben Jones lossen de moord altijd op. Bovendien weet je wat je gaat zien: veel *hanging baskets*, *pints* in een pub, *cottages*, *sausages*, *home baking*, *charity fairs*, zo nu en dan een Jaguar en Joyce, de echtgenote van Inspector Barnaby, die stevast een winterwortel of andere groente aan het snijden is als hij thuiskomt. Bij het eten drinken ze altijd een glas rode wijn. Heel soms drinken ze witte wijn.

Helaas is er geen detectivenacht, anders had ik vijf uur lang detectives kunnen kijken zonder mij af te vragen wat ik in vredesnaam moet doen, want nu FJ weg is moet ik zelf het weekend zien te vullen, en vanaf maandag moet ik behalve de avonden óók nog de doordeweekse dagen zelf doorkomen omdat ik geen werk meer heb.

Ik trek mijn jas over mijn pyjama aan, raap mijn schoenen op van de vloer, trek ze aan en ga dan naar buiten. Het waait zo hard dat mijn dunne zomerjas geen enkele bescherming biedt. Ik sla de hoek om naast mijn huis en loop over het smalle pad langs de lantaarnpaal die in het gemeentegroen staat langs de zijkant van mijn huis. De lantaarnpaal maakt een zoemend geluid en in het gemeentegroen ligt zwerfvuil: veel lege blikjes van Red Bull, plastic wikkels van snoepverpakkingen, chocoladewikkels, kartonnen doosjes van koekverpakkingen en lege halveliterblikken van Dorsbier, het huismerk van de Jumbo, de dichtstbijzijnde supermarkt vanaf dit punt. Ik doe mijn boodschappen vanwege een opdringerige daklozenkrantverkoper niet bij deze Jumbo, maar bij een ander filiaal dat op de grens ligt tussen de Bloemenbuurt en de Muziekbuur. Ik ga wel naar de Lidl in het winkelcentrum.

Het pad langs mijn huis komt uit bij een speeltuin waar een groot speelhuis in de vorm van een kasteel in staat. Het kasteel heeft verschillende hoeken met dichte zijanten, waardoor je er beschut kunt zitten om te zoenen. Het wordt veel gebruikt door jongeren. De toren van het huisje waaraan de glijbaan zat is na brandstichting in vlammen opgegaan, waardoor het kasteel nu nog maar twee torentjes heeft, die met een brug van touw met el-

kaar verbonden zijn. In de gemeentelijke zandbak groeit gras en ligt veel afval.

Nachtelijke gedachten komen voort uit eenzaamheid, heb ik eens gelezen. Als kind piekerde ik al veel. Ik weet nog dat ik op een zondagmorgen, nadat ik verplicht mee was gegaan naar de kerkdienst – ‘Je gaat mee, omdat ik het zeg,’ zei mijn moeder – met mijn konijn Knabbel op schoot zat en me toen afvroeg wat er nu eigenlijk leuk was aan het leven. Ik kwam er niet uit en zette haar weer in het hok. Wanneer ik thuiskwam van school wachtte Knabbel me altijd op me en stak haar kopje door het gaas van haar hok.

Op een dag was het hok leeg toen ik thuiskwam. Ik moest heel hard huilen. ‘Stel je niet aan,’ zei mijn moeder. Er gingen een paar dagen voorbij en toen kwam er een meneer bij ons thuis die de tekeningen van Knabbel had gezien die ik aan de bomen langs de weg had geplakt. Ze was helemaal bruin, dus moeilijk was het niet om haar te tekenen en ik denk dat ik dat gewoon goed heb gedaan, ook al zei mijn moeder dat ik helemaal niet tekenen kan.

‘Ik heb Knabbel langs de kant van de weg gevonden,’ zei de meneer, ‘mijn kinderen zijn gek op haar.’

Ik ging ervan uit dat ik Knabbel terugkreeg, maar mijn moeder zei: ‘Jij hebt haar hok niet goed dichtgedaan, dus ze blijft bij die meneer.’

Na dit voorval vertrouwde ik volwassenen niet meer.

Vanaf de speeltuin sla ik linksaf het voetpad op dat naar de Jumbo leidt. De wind laat de windmolentjes op de muren van de kinderopvang draaien. Vanuit de vijver naast de Jumbo klinkt een hard, hoog geluid, gesnater van een paar ganzen dat zelfs nog hoorbaar is boven het geluid van de gierende wind uit. Niet voor niets kunnen ganzen als waakhonden dienen. Ik loop het onoverdekte winkelcentrum in dat de vorm heeft van een L. De Jumbo ligt aan de voet van de L en de Lidl aan de bovenkant. Van het ene punt tot het andere punt is er nog een handjevol winkels: een slager, een dierenspeciaalzaak, de prullariawinkel en cafetaria 't Hoekje, de rest van de winkelpanden staat leeg. Bij de voormalige groen-

tewinkel De Banaan hangt nog een vergeeld krantenknipsel uit het stadsblad voor het raam. In het artikel vraagt de interviewer aan de groenteboer wat het leukste is dat hij in zijn 35-jarige carrière heeft meegemaakt. ‘Een dame kwam eens een halve bloemkool kopen,’ antwoordde de groenteboer, ‘dat vond ik geweldig.’ Toen ik het artikel las voelde ik mededogen voor de groenteman. De verlaten winkel waar op de kale betonnen vloer alleen wat blad en een hoopje bij elkaar geveegd vuil ligt geeft me een akeelig gevoel. Kees vertelde me dat hij eens aan de groenteman vroeg waarom zijn winkel De Banaan heet. ‘Mijn vrouw Elsa heeft die naam bedacht,’ zei de groenteboer. ‘Ik heb niets met bananen. Ik lust ze niet eens.’ In vertrouwen vertelde hij ook nog aan Kees dat het enige wat hij nog leuk vond aan zijn vrouw, haar naam was. Ik denk dat de groenteboer voor zijn hele leven blij was geweest als hij zijn winkel Halve Bloemkool had mogen noemen van zijn vrouw.

De klok in de slagerij geeft tien minuten na middernacht aan, ’t Hoekje is nu gesloten. Ria staat over de vitrine gebogen en haalt de schaal frikandellen uit de koeling. Hierna knipt ze het licht uit en verdwijnt de keuken in. Alleen de draaiende rollen van de fruitautomaat geven nog een flikkerend roodgeel licht.

Bij de Lidl sla ik linksaf de Fuchsiastraat in. Het verbaast me dat er op dit tijdstip nog zoveel mensen wakker zijn. Een buurtbewoner van nummer 21 zet zijn kat door de voordeur naar buiten en doet dan de deur op slot. Het arme beestje kijkt even schichtig om zich heen en rent dan naar de dichtstbijzijnde auto, waar hij onder gaat zitten.

Ik loop langs drie huizen waar voetbal op de tv is en vijf huizen waarvan het licht wel brandt maar waar ik niet kan zien wat er op tv is omdat de gordijnen dicht zijn. Het blauwe schijnsel uit het zolderraam verraadt dat er op nummer 53 van de Fuchsiastraat iemand onder de zonnebank ligt. Hoewel ik normaal gesproken nooit onder een zonnebank ga, zou ik er nu graag gebruik van maken. Mijn handen heb ik in de mouwen van mijn jas maar de wind blaast ongeremd mijn dunne zomerjas en pyjamabroek in.

Ik draai me om en zet er flink de pas in voor de kortste weg naar huis. In de Anemoonstraat loopt iemand me tegemoet.

‘Hé, Joos!’

Ach, natuurlijk, Kees loopt zijn nachtelijke ronde door de Bloemenbuurt; hij staat voor een tuin met een kabouterdorp en bukt zich om een kabouter met een hengel in zijn handen weer rechtop te zetten naast de vijver.

‘Wat een wind, hè,’ zeg ik.

‘Valt wel mee,’ antwoordt Kees, ‘windkracht vijf. Nog lang geen storm dus. Het stormt pas bij windkracht negen.’ Voordat Kees ging trouwen is hij zeeman geweest. Hij heeft er een fascinatie voor wind aan overgehouden. Het verbaast me dat hij niet vraagt waarom ik zo laat nog over straat loop zonder een hond uit te laten.

‘Op mijn veertiende, toen ik nog ketelbinkie was, toen heb ik een geweldige storm meegemaakt op de Barentszee.’

Ik heb het koud en moet plassen. Alles is me te veel, zelfs Kees, die een lieve man is maar vaak dezelfde verhalen vertelt.

‘Ik ga,’ zeg ik en ik voeg de daad bij het woord. Kees zegt nog iets maar ik versta het niet meer. Mijn hoofd is vol, er kan niets meer bij. Ik loop naar huis en stel me voor dat de wind achter mij mijn voetstappen opraapt, alsof ik hier nooit heb gelopen.

IK DOE HET WEL EEN ANDERE KEER

Okki maakt me de volgende morgen wakker door een paar keer over mijn hoofd te lopen. Dit doet hij altijd als hij vindt dat het tijd voor me wordt om op te staan. Ik lig met mijn jas nog aan in bed omdat het erg koud was vannacht. De verwarming zet ik voorlopig niet aan, omdat ik nog niet weet hoe hoog mijn ww-uitkering is. Met mijn salaris redde ik het net om alle rekeningen te betalen; ik ben veel geld aan huur kwijt doordat ik een onderhuurder ben: het gevolg van een bestaan met steeds weer een andere baan in een andere woonplaats.

Ik hang eerst mijn rechterbeen uit bed en dan mijn linker. Mijn bovenlichaam hijs ik omhoog. Okki staat inmiddels met een hooggeheven staartje naast bed te wachten. We lopen de badkamer in. Okki loopt al door de deuropening die de badkamer en woonkamer van elkaar scheidt. Eten, Okki moet eten. Op een placemat op de vloer in de keuken staan zijn bakjes. Het water is op, dat heb ik gisteren niet gezien. Ik open een keukenkastje en pak een blikje Gourmet Diamant. Ik heb weleens geprobeerd om Okki goedkooper voer te geven, maar dan bleef hij me maar aankijken zonder iets te eten en dat hield hij heel lang vol, langer dan ik kon verdragen in ieder geval.

Terwijl Okki eet zet ik koffie. Ik kijk uit over de straat zonder iets te zien. Normaal kwam FJ elk weekend bij mij. Dan gingen we winkelen en 's avonds kookte ik. Op zondagavond ging hij na Studio Sport weer naar huis. Het weekend ligt nu leeg voor me. Het digitale klokje in de vensterbank van het keukenraam geeft aan

dat het 7:27 uur is. Ik kan naar de markt gaan, maar bedenk dan dat FJ nooit veel zin had om tussen het gepeupel langs de kraampjes te slenteren. We gingen op zaterdag naar de duurste winkelstraat om een pak te kopen of poloshirts.

Ik zou naar de hal kunnen lopen om te kijken of de reclamefolders al bezorgd zijn, maar in plaats daarvan sleep ik mezelf naar de tafel, ga zitten, klap mijn laptop open, vraag me af wat ik in vredesnaam op de computer zou moeten doen en klap hem weer dicht. Ik open de deur naar de tuin en ga buiten staan. Ik zou de vogels kunnen voeren, maar sinds ik een boekje zag met de titel: *Vogels voeren en nu goed!* heb ik hier niet veel zin meer in. Dan haak ik af en denk ik, bekijk het lekker, doe het dan zelf als je het zo goed weet.

Vanuit de tuin kijk ik uit op de grauwe, verweerde muren van de schuurtjes die het zicht belemmeren op de appartementen op de begane grond aan de achterzijde van het blok waar ik woon. Als ik omhoogkijk dan zie ik de balkons van de hoger gelegen appartementen. Langs de balkonrand van het hoekappartement op de eerste verdieping hangt een lichtslinger van gekleurde lampionnetjes en daarboven, op de tweede verdieping, hangen twee blauwe slingers onder elkaar voor het raam. *It's a boy*, spelt de bovenste slinger en daaronder hangt het woord *baby*. Het lijkt mij een wat kromme zin, maar de boodschap is duidelijk. Rob heeft een jaar geleden een dochter gekregen met de naam Cher'Li-Vaië. Geen enkele collega wist hoe je de naam precies moest uitspreken waardoor iedereen vroeg: 'Hoe is het met de baby?'

Ik ga naar binnen en zie dat er een kledinghanger op de vloer in mijn slaapkamer ligt. Zal ik die nu oppakken of later? Ik doe het een andere keer; ik heb tijd genoeg. Er zit niets anders op dan op de bank te gaan zitten en wachten tot het zeven uur 's avonds is. Na het vertrek van FJ ben ik weer gaan roken. Het roken van een sigaret duurt zeven minuten. Met het roken van een pakje sigaretten dood ik honderdveertig minuten van de dag. Wegens mijn naderende ontslag ben ik vorige week overgestapt van blauwe Gau-

loises op goedkopere sigaretten van het merk Imperial Tobacco. Ze zijn vrij smerig.

Ik loop een keer naar de voordeur om te kijken of ik post heb en dat is niet het geval. Voor niks gelopen.

Op zondag wandel ik mijn gebruikelijke rondje van drieënhalve kilometer rechtsom door het park, achtendertig minuten duurt de wandeling. Op de terugweg ga ik naar de Lidl. De muziek staat veel te hard en de paden staan vol achteloos weggegoide lege dozen. Een medewerker is reclame aan het ophangen over het weekthema België. Zo is er deze week, naast het gebruikelijke assortiment, Belgisch bier, Belgisch stoofvlees en Vlaamse friet te koop, alsof er nog niet genoeg keuze is in de supermarkt. Ik loop zonder iemand aan te kijken rechtstreeks naar de kassa en koop de sigaretten die ik nodig heb.

Eenmaal thuis steek ik om drie uur 's middags een waxinelichtje aan dat ik op tafel zet. Het kaarsje brandt vier uur, dus ik kan naar bed gaan als het vlammetje is gedoofd. Om zes uur warm ik een blik ravioli op. Ik kook nauwelijks meer voor mezelf. Op tv heb ik een Engelse vrouw gezien die al veertien jaar alleen naturel chips eet en toch een blakende gezondheid heeft, dus ik maak me niet druk dat ik voedingsstoffen tekortkom.

BEERTJE COLARGOL

Maandagmorgen begin ik voortvarend; ik pak de schoenendoos met kaarten onder mijn bed vandaan en zoek een geschikte kaart uit voor Rob en Chantal. Ik kies er een met een hondje erop dat met de tong uit zijn bek voor een lichtroze hortensia zit. Het adres van kantoor ken ik na een jaar uiteraard uit mijn hoofd. Ik weet ook het postbusnummer maar kies voor het adres omdat ik dit persoonlijker vind. Wanneer ik over de stoep naar de brievenbus in het winkelcentrum loop besef ik dat ik nu meedoe aan het openbare leven.

Het digitale klokje in de vensterbank geeft 7:11 uur aan. Normaal zou ik mijn brood smeren om mee te nemen naar mijn werk, maar hier sta ik dan, alweer werkeloos. Bij mijn vorige baan op een administratiekantoor werd mijn contract niet verlengd omdat ik niet binnen de informele sfeer paste, zoals mijn leidinggevende het noemde. Aan mijn werk mankeerde niets: ik verwerkte binnengekomen facturen en verzorgde binnengekomen correspondentie en deed dat nauwkeurig. We hielden met zijn allen tegelijk lunchpauze, compleet met een gedekte tafel met echte borden en bestek, schaaltes vleeswaren, een botervloot, pakken melk, potten thee en een fruitschaal. Ik ging hier na een tijdje niet meer bij zitten, want ik werd onpasselijk van een collega die ontzettend smakte en slurpte. Toen ik daar eens iets van zei werd hij meteen kwaad, en ik zei alleen maar tegen hem: 'Kappen nou!' en daarna trok ik zijn boterham uit zijn handen. Kees zegt ook weleens 'Kappen nou!' tegen mij, dus zo vreemd was het niet dat ik dit zei. Okki smakt ook, maar dat is een fijn geluid.

Mijn baan daarvoor, als receptioniste, was nog minder succesvol, want toen ben ik in mijn proeftijd al ontslagen. Mijn verschijning was een visitekaartje voor het bedrijf zei mijn chef, maar klanten ontvangen en doorverwijzen vond hij zeer ondermaats. Na drie weken stond ik alweer op straat.

Het koffiezetapparaat pruttelt, sputtert en blaast stoom af. Terwijl ik melk in een steelpan opwarm wrijft Okki zijn kopje tegen mijn rechterbeen en mauwt hij met zijn zachte, kleine stem. Hij staat op zijn achterpoten en klauwt met de nageltjes van zijn voorpoten aan een keukenkastdeurtje. Ik vul een bakje met warme melk en zet het voor hem neer. Als Okki drinkt zet ik de pan terug op het fornuis, als de melk kookt giet ik het bij de koffie in een mok en ga op de bank zitten.

Wanneer ik de lege mok terugzet op het aanrecht is het nog maar 7:27 uur. De eikenboom die voor mijn keukenraam staat zit vol lichtgroen blad. De klokt springt op 7:28 uur. Ik ga iets doen. Ik zucht en verplaats mezelf naar de eettafel, waarop mijn laptop staat. Ik ga net doen of ik op mijn werk ben; op internet ga ik op zoek naar vakanties in zonnige gebieden. Waar schijnt nu de zon? Tot zover hebben we een teleurstellende lente in Nederland. Ik tik de namen van de eerste vakantiebestemmingen die in me opkomen. Op Kreta is het nu gemiddeld 34 graden. Op Tenerife loopt het kwik op tot 29 graden en in Torremolinos is het ongeveer 27 graden. Ik kies voor Torremolinos vanwege de naam. Torremolinos is een woord dat lekker in de mond ligt. Nu nog een hotel vinden. Ik laat de verblijven selecteren met de prijs oplopend van laag naar hoog.

Het Aquamarina Hotel staat boven aan de lijst. Volgens de website heeft het hotel twee kleine maar fijne zwembaden waarvan een met zout water. Het staat er niet bij, maar het zou zo maar kunnen zijn dat het andere zwembad met zoet water is gevuld. Verder biedt het hotel volop entertainment: elke avond is er een optreden van keyboardspeler en zanger Sergio. Sergio staat op een klein rond podium in een glimmend lila pak voor een glimmend gou-

den achtergrondgordijn. Hij heeft zijn armen wijd, zijn hoofd een beetje scheef en zijn mond in een overdreven grijns; om deze manische lach te compenseren lacht hij niet buiten de bühne is mijn vermoeden. Er is ook een kapper in het hotel gevestigd en een doktersservice.

Torremolinos heeft een mediterraan klimaat en is in juli en augustus een bruisende badplaats. In de oude visserswijk La Carihuela zijn goede visrestaurants en tapasbars. Het hotel heeft geen restaurant.

Ik kies een datum uit, een verblijf van acht dagen en een eenpersoonskamer. De prijs komt op zeventienhonderddrieëntwintig euro.

Ik boek de vakantie niet, want ik voel me al ontheemd als ik naar een ander stadsdeel moet reizen. Bovendien hou ik niet van vakantie. Elke dag te moeten bedenken wat je nu weer moet gaan doen maakt mij niet vrolijk. Het geld heb ik er trouwens ook niet voor.

Onder in het beeldscherm kijk ik naar de tijd. Het is 8:11 uur. Het zoeken naar een vakantie heeft nog geen driekwartier gekost. Wat moet ik nu doen? Ik besluit dat ik terugga naar bed. Okki ligt er al. Ik leg mijn arm om hem heen en doe mijn ogen dicht. Na een halfuur geef ik het op. Ik kan niet slapen.

Ik besluit dat ik het rondje ga lopen zoals ik op zondag altijd doe. Wanneer je vanuit mijn huis de eerste straat links inslaat, dan kom je in een park waar een bewegwijzerde route van drieënhalve kilometer is uitgezet. Ik loop het rondje altijd rechtsom. Ik ben bijna bij de ingang van het park en dan schrik ik. Ik zie Kees, die in een van de garageboxen zit.

‘Hoi Joos!’ brult hij. ‘Wat leuk dat je eindelijk eens langskomt, maar ik had toch gezegd dat je naar mijn huis moest komen!’

Een tijd geleden, voordat ik met FJ samen was, heeft Kees gevraagd of ik eens bij hem op bezoek kwam. Dat zei hij op een avond net voor sluitingstijd in cafetaria 't Hoekje. Hij boog zich naar me toe terwijl hij al dicht naast me zat, keek me indringend met kleine glinsterende oogjes aan en eindigde zijn verzoek met de woorden: ‘Jij hebt behoeftes en ik ook.’ Hoewel hij me niet had

aangeraakt voelde ik me wel belaagd. Het duurde een paar maanden totdat ik Kees weer zag als een veilige man naast wie ik graag wilde zitten.

Kees zit in een fauteuil voor de geopende roldeur. Naast hem staat op een lege houten kist een platenspeler waar op dit moment het introlied van Beertje Colargol is te horen: *'Ik ben Beertje Colargol, 't beertje dat kan zingen, tra-la do re mi fa sol, ik ben Beertje Colargol.'*

'Mijn dochter keek als kleuter altijd naar Beertje Colargol op tv,' zegt Kees. 'Dit liedje zong ze hardop mee.' Ondertussen heeft hij een stoel voor me uitgekapt. Op een campingtafeltje staat een thermoskan. Kees schenkt een kop koffie voor me in. Hij heeft niet door dat ik mijn ogen niet droog kan houden. Op maandagmorgen koffiedrinken in een garagebox met een bejaarde, luisterend naar een kleuterplaat; dit is mijn leven. Net zo triest als het leven van de groenteboer van De Banaan lijkt me, we hebben allebei geen baan meer om naartoe te gaan.

Ik wil niet ondankbaar lijken, want Kees heeft mij vriendelijk te woord gestaan en koffie gegeven, dus ik verman me en kijk rond. Langs de randen van het plafond hangt een lichtslinger van gekleurde gloeilampen. Op de vloer liggen blauwgrijze tapijttegels en op een kastje staan een koffiezetapparaat en een waterkoker. In ieder geval drink ik koffie in een gezellige garagebox.

'Waar ga je heen als je naar de wc moet?' vraag ik.

'Ik ben erop getraind om een ochtend niet te hoeven,' zegt Kees. 'Bezoek gaat hier aan de achterkant tussen de struiken, maar dat zijn mannen. Jij bent de eerste vrouw die hier op bezoek komt. O nee, wacht, Lorna is hier een keer geweest om foto's van me te maken voor een stukje in de krant, over mijn werk als nachtburgemeester.'

Kees babbelt door, maar ik luister niet meer. Ik kijk uit over de straat, aan de overkant is een gemeentemedewerker met een gemotoriseerde bladblazer bezig, wat een enorme herrie met zich meebrengt. Hij blaast op de grond gevallen witte boombloesems onder

de heuphoge rozenbottelstruiken die langs de stoep staan. Hij ziet eruit als een personage uit de film *Ghostbusters*. Het enige verschil is de gehoorbescherming die hij draagt en de inhoud van de tank op zijn rug: benzine in plaats van spookjes die gevangen zijn. In het stadsblad las ik aan het begin van de lente, toen de eerste bloesems hadden losgelaten van de bomen, een stuk van een inwoner die zich afvroeg of hij geen gehoorbescherming nodig had als de bladblazer onder zijn raam werd gebruikt en of het nu echt nodig was dat de gemeente gebruikmaakte van gemotoriseerde bladblazers, omdat deze apparaten bekend stonden om hun geluidsvervuiling. Ik was het hartgrondig met de briefschrijver eens. Wat een pleurisherrie.

Ondertussen is Kees gaan staan en wenkt de gemeentemedewerker. Als de man de straat oversteekt houdt het geluid eindelijk op.

‘Dit is mijn nieuwe verkering,’ zegt Kees.

‘Waar haal je die nu vandaan?’ vraagt de man.

‘Ze woont hier ook.’

‘Hoe heet je dan?’ vraagt de man.

‘Josefien Lukken.’

‘Ja, dat dacht ik al, jouw naam,’ zegt de man, ‘die komt niet van hier. Jij bent niet van hier.’

Met deze ene zin breekt de man met de bladblazer mijn hele fundament onder me vandaan. Ik woon hier, ik ben hier.

Het is net zoiets als in Brabant, waar ze zeggen zo gastvrij te zijn maar er niet bij vertellen dat deze gastvrijheid zich beperkt tot eigen mensen, tot het eigen erf.

Na een dorpsfeest in een Brabants dorpje werd een jonge vrouw vermist. Nadrukkelijk zei een dorpsbewoner: ‘We waren allemaal met eigen mensen, er was geen vreemd volk.’ Alsof hij hiermee wilde zeggen dat het onmogelijk was dat haar iets ergs was aangedaan omdat eigen mensen dat niet doen.

Ik zeg dat ik ga. Het laatste stuk van de straat loop ik haastig uit, totdat ik in het park ben. Ik sla rechtsaf en begin aan de bewegwijzerde route van drieënhalve kilometer waar ik achtender-

tig minuten over zal doen. Een jongen loopt mij tegemoet op het wandelpad. Ik steek snel het naastgelegen fietspad over en ga in de berm lopen naast een diepe greppel. Wanneer ik iemand tegenkom, wat altijd gebeurt, dan weet ik nooit wat ik moet doen, hoe ik me een houding moet geven, of ik moet groeten of juist niet, erg ongemakkelijk allemaal.

Ik ben thuis. Het klokje in de vensterbank geeft aan dat het 10:19 uur is. Rob en Chantal zijn nu het weekend aan het door-nemen op het werk. In tegenstelling tot het woeste weer op vrijdagnacht was het zaterdag en zondag fris, zonnig weer, dus Rob heeft gefietst met zijn racefietsclubje – tenminste als zijn vrouw niet hoefde te tennissen, want in dat geval moet hij op de baby passen – en Chantal heeft extra lang gewandeld met de hond en is daarna op een terras onder een terrasverwarmer gaan zitten om te borrelen met vriendinnen.

Als het lunchtijd is op kantoor sta ik even op van de bank om een boterham te maken en de rest van de dag breng ik rokend door met de tv op BBC First en aan het einde van de dag was ik mijn haar, zoals elke maandagavond.